

YES!Delft

Broeiness van innovatie

YES!Delft biedt startups een uitgebreid ecosysteem, zodat zij met hun technologie gedreven innovaties bij kunnen dragen aan een betere wereld. Bijna zes jaar geleden werd ingenieur en ondernemer EJ (Evert Jaap) Lugt directeur van deze Delftse incubator. Zelf had hij ooit negen startups, waarvan hij er een aantal succesvol verkocht. 'Ik ben naast een ingenieur die verliefd kan worden op technologie, ook ondernemer die successen en failures heeft gekend.' Met hart en ziel zet Lugt zich in om startups in het zadel te helpen.

FOTOGRAFIE BORIS BEELD

Wat is de meerwaarde van YES!Delft voor de jonge ondernemers die hier in Delft zitten?

'Met een team van 23 man ondersteunen we 120 startups. Dat zijn zo'n 1200 tot 1500 ingenieurs of doctoren in de wetenschap die hier op locatie zitten met hun bedrijf. YES!Delft ontzorgt deze bedrijven, zodat zij kunnen focussen op datgene dat belangrijk is, namelijk hun product en het naar de markt brengen daarvan. Wij krijgen hier veel technuten die de mooiste oplossingen bedenken en die alles weten van bijvoorbeeld robotica en kwantumfysica. Maar ze weten vaak niet goed hoe ze hun product naar de markt moeten brengen. We proberen ze sneller succesvol te maken, te laten accelereren, door ze te helpen. Bijvoorbeeld met het verkrijgen van toegang tot kapitaal, talent en de markt. Maar er is ook een vrijwillig leerprogramma met masterclasses

over bijvoorbeeld financiering of bedrijfsstrategie. Dit alles wordt als waardevol gezien, maar de belangrijkste reden om hier te willen vestigen is het ecosysteem. De universaliteit, partners als Dura Vermeer, alle collega-bedrijven die hier zitten, kunnen ze peer-to-peer learning geven. Hoe fijn is het als je bijvoorbeeld start met een bedrijfje in de medische technologie en hier al vier bedrijven zitten die in datzelfde domein actief zijn en al vijf jaar verder zijn. Dit totaalpakket maakt dat wij een van de grootste en top league incubators van de wereld zijn.'

Wat gebeurt er met startups die vervolgens uitgroeien tot scale-ups?

'Wat wij hier toelaten zijn bedrijven die early stage zijn, met vaak twee of drie founders, die meestal alleen een prototype hebben gemaakt. Ze moeten hun product-marktfit nog vinden. Zodra deze gevonden

is, er wat omzet wordt gegenereerd en het alleen nog gaat om kopiëren van wat er is, dan ben je een scale-up. Een scale-up is eigenlijk een bedrijf dat het kookrecept gevonden heeft. Naast de startups hier op locatie, zijn er nog zo'n 200 tot 250 scale-ups actief in het ecosysteem.'

Zijn er succesverhalen?

'Eén van de eerste bedrijven hier was Ampelmann. Zij ontwikkelden een concept dat veilige toegang tot olieplatforms gaf. Wereldwijd is dit een heel succesvol bedrijf geworden. Nightbalance is ook een prachtig voorbeeld. Dit apparaatje gaat trillen als je in de verkeerde houding gaat liggen, waardoor je automatisch terugdraait. Heel waardevol voor mensen met slaapapneu. Dit is een mooi voorbeeld van een ondernemster die een probleem wilde oplossen. Haar vader had last van slaapapneu.' >

Wat zijn de criteria om als startup bij YES!Delft binnen te komen?

'We zijn heel selectief in de toelating. We kunnen maar vijf tot tien bedrijven per jaar toelaten. De belangrijkste criteria die wij hanteren zijn: 1) Er moeten minimaal twee founders zijn, één founder is kwetsbaar en eigenlijk geen bedrijf. 2) De founders moeten meer dan vijftig procent van de aandelen hebben, want ze moeten controle hebben over hun bedrijf. 3) Het moet absoluut een technologie gedreven bedrijf zijn, want wij zijn een tech incubator en 4) We willen impact zien. Ik durf te stellen dat het top-end van de markt hier komt.'

Waarom is innovatie in zijn algemeenheid belangrijk?

'De grootste bedrijven van nu zijn technologiebedrijven. Tegenwoordig is technologie de basis van alles. Maar innovatie of vernieuwing gaat niet alleen over technologie, dat gaat bijvoorbeeld ook over procesinnovatie en cultuurinnovatie. In een wereld die snel verandert, is het belangrijk dat je een innovatieve cultuur hebt binnen je bedrijf, zodat je je snel kan aanpassen aan een constant veranderende omgeving. Als we dat aan de bouw relateren; kijk eens wat een uitdagingen daar zijn. De bouwplaats moet duurzamer, stikstof- en CO₂-uitstoot reduceren, minder handjes op de bouwplaats. Hoe gaan we dat oplossen? We hebben innovaties nodig. Ik ben ervan overtuigd dat bedrijven die niet in staat zijn om innovatie op de juiste wijze te omarmen, daarvan echt schade gaan ondervinden.'

Hoe vind jij dat Dura Vermeer dat doet?

YES!Delft werkt samen met NEXT, hét platform binnen Dura Vermeer voor pioniers in de bouw. Dura Vermeer is zich bewust van de noodzaak van innovatie en is daar ook proactief mee bezig. De medewerkers van Dura Vermeer komen hier een keer per maand een spreekuur houden voor bedrijven die hier zitten. Puur om samen te kijken of de technologie die de startups hebben relevant voor Dura Vermeer zou kunnen zijn.'

Hoe ziet de samenwerking tussen NEXT en zo'n startup eruit?

'Dat kan op verschillende manieren. Dura Vermeer kan bijvoorbeeld een belang in een startup nemen. Maar het kan ook zijn dat Dura Vermeer een technologie interessant vindt en launching customer wil zijn. Dat zijn allemaal hele belangrijke dingen, niet alleen voor Dura Vermeer, maar ook voor de startups. Ze zijn vaak zo op zoek naar launching customers. Door echt handen en voeten te geven aan het partnership, krijg je die interactie die zo belangrijk is.'

Bekijk en beluister hier het interview met EJ Lugt over YES!Delft.

Hoe is Dura Vermeer onderscheidend op het gebied van innoveren?

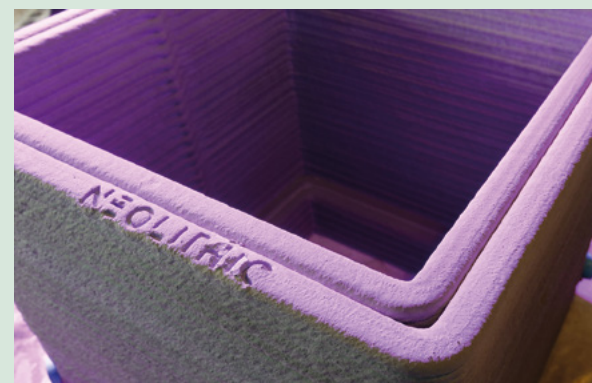
'Je kunt op verschillende manieren een innovatie bekijken. Je kunt ideeën van buiten naar binnen halen, maar je kunt ook vanuit je eigen bedrijf innovatie omarmen en cultiveren. Vaak is dat heel lastig voor corporates, die zijn niet ingericht op innovaties. Dura Vermeer staat juist open voor medewerkers die goede ideeën hebben. Zo

zitten onze mensen ook met Dura Vermeer in expertsessies. Hier bekijken we nieuwe ideeën en of we daar een pilot van kunnen maken. Uit een van de eerste expertsessies is al een pilot gaan lopen, waarbij nu gekeken wordt of we daar een bedrijfje van kunnen maken. Beide kanten worden omarmd en dat vind ik heel erg goed. Dat maakt de samenwerking tussen YES!Delft en Dura Vermeer erg waardevol.' ↻

BOUWEN ZONDER CEMENT

Om circulair bouwen binnen Dura Vermeer en in de branche verder aan te jagen zijn Dura Vermeer en Drystack een samenwerking aangegaan. Vanuit onder andere het duurzaamheidsoogpunt én de toenemende schaarste aan metselaars heeft dit bedrijf een technisch systeem ontwikkeld dat gemetselde gevels zonder cement mogelijk maakt. Door gebruik te maken van verschillende elementen en de toevoeging van maatvastesleuven in gangbare bakstenen kun je de stenen op een makkelijke manier stapelen. Dit innovatieve systeem maakt het mogelijk sneller en makkelijker te bouwen, zonder dat je daarvoor specialistische kennis nodig hebt. Drystack is opgericht door Dennis Deen, voormalig eigenaar van

Deen Metselwerken. Het biedt als voordeel dat de grondstoffen die gebruikt worden bij de realisatie van een gevel worden beschermd tegen eenmalig gebruik. Want door te stapelen in plaats van te metselen, kun je de bakstenen hergebruiken. Dit maakt het systeem circulair. Zo krijgen de grondstoffen die gebruikt zijn een langere levensduur. De investering en samenwerking met NEXT biedt Drystack de mogelijkheid zich verder te professionaliseren en mee te groeien met de toenemende markt vraag naar circulaire bouwmethodes. Samenwerken met startups en scale-ups als Drystack helpen de bouwtransitie te versnellen en een duurzame toekomst voor iedereen mogelijk te maken.

3D BETONPRINTEN VOOR INFRA

NEXT is eind 2022 een samenwerking aangegaan met de jonge startup Neolithic. Neolithic is een 3D-betonprintbedrijf dat zich focust op het leveren van standaard infraproducten, die enige vorm van maatwerk vereisen. Neolithic is niet zomaar een productiebedrijf, maar biedt een digitale productcatalogus aan waarin gecertificeerde ontwerpen zijn opgenomen. Met één druk op de knop kun je als klant een op maat gemaakt product bestellen, dat snel geleverd kan worden. Neolithic focust zich op het verder ontwikkelen van deze productcatalogus en bijbehorende software.

Voordelen van 3D-printen zijn dat er veel minder materiaal nodig is om het te produceren, je hebt een lagere MKI, meer vormvrijheid en het is snel en met minder mensen te produceren. Door te testen met duurzamere betonmixen kunnen we hier nog meer in optimaliseren. Door de samenwerking met Neolithic versnellen we onze ambities op het gebied van duurzame en digitale innovaties. Neolithic is ontstaan uit BouwLab R&Do, hier zit heel veel kennis op het gebied van industrialisering in de bouw. Deze kennis kan worden ingezet om onze ontwerp- en bestelprocessen verder te optimaliseren.

NEXT

NEXT is hét platform binnen Dura Vermeer voor pioniers in de bouw. NEXT gaat samenwerken aan met startups en scale-ups om innovatie binnen de bouwbranche te versnellen, met als doel om samen een duurzame toekomstige leefomgeving te creëren.

'S teeds vaker weten startups de weg naar NEXT te vinden', zegt Barbara Huizink, programmadirecteur innovatie bij Dura Vermeer en één van de kartrekkers van NEXT. Een voorbeeld hiervan is Roof2Road, een bedrijf dat bitumendakbedekking recyclet tot een duurzaam asfaltmengsel, waardoor significante hoeveelheden CO₂ en olie bespaard worden. 'NEXT heeft Roof2Road geholpen met de operationele ontwikkeling, het opstellen van een duidelijk businessplan, het vinden van een goede locatie en de aanvraag van de juiste vergunningen.'

De samenwerking met startups en scale-ups is een win-win situatie, benadrukt Esteban Barnhardt van NEXT. De bouw is risico-avers. 'Om de kwaliteit van onze producten als bouwer te borgen, gebruiken we successen uit voorgaande projecten', zegt Barnhardt. 'Startups zorgen voor ideeën om het bouwen juist slimmer en duurzamer te doen dan in de voorgaande projecten.'

'En wij helpen hen om deze ideeën gedegen uit te werken', zegt Huizink. NEXT draagt hier financieel aan bij (als investeerder), maar zorgt ook voor de juiste verbinding met experts binnen Dura Vermeer. Barnhardt vult aan: 'Hier werken een hoop knappe koppen die het ook nog eens leuk vinden om nieuwe ideeën te vertalen naar de wens van onze klanten.'

Barbara Huizink

Esteban Barnhardt

Dura Vermeer zorgt daarbij ook voor de mogelijkheid om de technologie in de praktijk toe te passen. Een ander mooi voorbeeld hiervan is Tarnoc, een Delftse startup, die een turbineketel ontwikkelde die woningen efficiënt verwarmt met elektriciteit. Deze ketel wordt binnenkort bij een aantal woningen geïnstalleerd, in opdracht van Rotterdamse woningcorporaties. 'Dergelijke corporaties krijgen regelmatig voorstellen van startups. Dat wij als Dura Vermeer achter dit bedrijf staan, zorgt voor vertrouwen', legt Barnhardt uit. Ook Drystack, een systeem waarbij traditionele bakstenen gestapeld worden zonder cement, heeft een ontwikkeling doorgevoerd dankzij NEXT. 'De levensduur van een baksteen is vele malen hoger dan die van een gemetselde gevel', zegt Barnhardt. Als de levensduur van het gebouw verstrekt is, kan de baksteen worden afgestapeld en volledig hergebruikt. 'We hopen deze methode binnenkort toe te passen in een aantal van onze projecten, waarbij we ongeveer 35 tot 50 procent CO₂ besparen per vierkante meter gevel.'

Soms heerst in de markt nog de angst dat NEXT als corporate investeerder het doel heeft de startups in te lijven en groengeel te kleuren. 'Maar het is juist in ieders belang dat ze hun eigen magie behouden', zegt Barnhardt. 'NEXT

wil transparant samenwerken met de gehele markt.' Zo wil NEXT niet alleen Dura Vermeer, maar de hele bouwsector versnellen in de bouwtransitie. 'We staan allemaal voor dezelfde uitdagingen', zegt Huizink. 'Door een eigen label te houden, kunnen startups verandering teweeg brengen in de gehele markt.'

Huizink is er trots op dat Dura Vermeer op deze manier vormgeeft aan innovatie. 'De externe focus is uniek. We zijn niet bang voor concurrentie, maar zoeken juist samenwerking op, door innovatieve bedrijven te helpen bij de ontwikkeling.' Ook innovatieambassadeurs van Dura Vermeer spelen daarbij een grote rol. 'Zij zorgen dat nieuwe ideeën terecht komen bij de verschillende bouwprojecten', zegt Huizink. 'Maar ook dat innovatieve ideeën projectoverstijgend worden toegepast.'

NEXT werkt ook samen met YES!Delft. 'Logisch', vindt Barnhardt. 'We werken samen met allerlei incubators en accelerators, maar YES!Delft bevindt zich in het epicentrum van innovaties in de bouw.' Huizink vult aan: 'Zij inspireren ons door ons in contact te brengen met de nieuwste initiatieven binnen ons vakgebied. Wij kunnen deze partijen weer verder helpen door hun ideeën te challengen en valideren. Tarnoc is hier een voorbeeld van.' ↻